

Laiškas Valerijai Čiurlionytei, 1916-05-17, [iš Petrogrado - į Maskvą].

Nežinau, ar džiaugties, ar dar

Nežinau, ar džiaugties, ar dar labiau nusiminti. Kvotimą išlaikiau šiandie, išlaikiau puikiai ir sužinojau, kad užrubežį peržegnoti turiu, — pasporto neduoda. Trauk jį velniai — apsieisiu ir be jo. Užtat rudenį jau galėsiu kelties in Maskvą, užtat, užtat galėsime kartu būti.

Jaučiuos šiandie kažkaip nepaprastai. Iš vienos pusės, kažko silpna labai (kraujas iš nosies labai bėga), iš kitos pusės, labai dirgsniai (nervai) intempti. Kvotimą laikiau visai ramiai, bet vis tik kažkaip pajėgos intemptos, intemptos...

Pernakt nemiegojau, matai. Vakar vakare buvau bažnyčioj, gegužinės pamaldos buvo... Vargonai ūžė, ūžė kaip miškas, kaip miško pasakos, kaip pavasario vėjaus dvelkimas... Kaip tada, kai paskutinįsyk klajojova Sokolninkuose — — —

Meldžiausiu bažnyčioj... Vargonai ūžė taip griaudžiai, tai[p] nejučiai slėptingai, žvakių liepsna supės-supės... Minia, parpuolusi ant kelių, griaudino vientisą maldą... Kažkaip jutau, kad aš dalelė mažutė mažutėlė tos visagalės minios, kuri su manimi tą pačią maldą griaudina, kad aš tiktai auka, atnaša, ant laužo beniūksanti, aukojimo valandos belaukianti... Vargonai ūžė vis galingiau ir paslėptingiau... Ir gimsta tada žmoguje iš susigriaužimo sapnai lengvasparniai, ir visa buitis tada tik kažkokio sapno žengimas... Vargonų ūžimas gimdė sparnus nelūkėtus, visagalius...

Išėjau iš bažnyčios... Gatvės, gatvės, praeiviai... Aš vienas klajūnas, susikraupęs ir užsislėpęs savyj, žengiu vientisais žingsniais neapsižvalgydamas, nesidairydamas per tas plaukiančias žemės sūnų mini[a]s, per tuos suterštus veidus ir drumzlinas sielas, žengiu aš vienas, visiems svetimas ir niekam nereikalingas, ir nieko nelaukiamas, pirmyn ir pirmyn... Gatvės ir gatvės, plaukiančios praeivių minios... Žingsniai mano vienodi, ir mintys vienodos, ir susigūžę, o saulės paskutiniai spinduliai bučiuoja plaukus ir lūpas...

— — — —

Grižau vėlai namo (naktys jau baltos čionai). Atsigulęs galvojau, galvojau ilgai — švenčiau sapną apie Tave... Saulė tekėjo [2]1/2 val[andą]. Mačiau ją.

Rytą gi apie penktą-šeštą visi susikėlė — atėjo „malioriai“ — pradėjo mūsų bute remontą. Viską sumaišė, viską sujaukė. Tik dabar aš, gavęs laimingesnę valandikę, tegaliu tau parašyt keletą žodžių. Taipgi neturiu kur dėties...

— — — —

Kodel, kodel tu man nieko nerašai?.. Jau ketvirta diena, kaip nuo tavęs nė žodžio, Sesule...

Kodel gi?.. Kodel gi?.. Nejaugi tu nepasiilgsti nieko?..

Kodel tu nenori, kad pas mane būtų šventė?.. Gavęs nuo tavęs laišką aš savo vienumoj didelę iškilmę apvaikščioju...

Sesute, — kodel gi?..

Tav[o] Bolyt[i]s

17/V — 16

KOMENTARAI